

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 5-го Марта — 1846 — Wilno. WTOREK, 5-go Marca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28 Февраля.

ВЫСОЧАЙШІЙ УКАЗЪ.

Господину Военному Министру.

Въ вольномъ городѣ Краковѣ и въ нѣкоторыхъ пунктахъ Австрійской Галиціи возникли важныя безпорядки, имѣющіе цѣлю испроверженіе законной власти.

Въ прегражденіе, дабы духъ сей, только вредный благосостоянію народовъ, не сообщился и соседнимъ областямъ, Мы Повелѣли Намѣстнику Нашему въ Царствѣ Польскомъ и Главнокомандующему Дѣйствующей Арміею, поставить войска оной въ готовность подавить всякое покушеніе къ распространенію сего зла, и на сей конецъ усилить Армію старослужащими нижними чинами армейской пѣхоты, находящимися въ безрочномъ и годовомъ отпускахъ, въ губерніяхъ, приписанныхъ къ Корпусамъ.

Въ слѣдствіе сего Повелѣваемъ вамъ:

1) Находящихся въ Губерніяхъ: Виленской, Ковенской, Гродненской, Волынской, Подольской, Киевской и въ Царствѣ Польскомъ, въ безрочномъ и годовомъ отпускахъ нижнихъ чиновъ армейской пѣхоты призвать на дѣйствительную службу безъ малѣйшей потери времени, начавъ сборъ ихъ тотчасъ по полученіи въ уѣздахъ сего Нашего Указа.

2) Призываемыхъ нынѣ на службу нижнихъ чиновъ Градскихъ и Земскихъ Полиціи имѣютъ выслатъ въ губернскіе города своихъ губерній, къ Командирамъ Внутреннихъ Гарнизонныхъ Баталіоновъ, на правилахъ, предписанныхъ въ 1518 статьѣ 1 й части 2 й книги Свода Военныхъ Постановленій, строго наблюдая, дабы никто изъ отпускныхъ не уклонился отъ сбора безъ уважительныхъ законныхъ и дозволенныхъ причинъ.

3) Объ успѣхѣ сбора въ губернскіе города нижнихъ чиновъ, Командиры Гарнизонныхъ Баталіоновъ обязаны доставлять отъ себя ежедневно, какъ Инспекторскому Департаменту, такъ и Главному Штабу Дѣйствующей Арміи, перечневые вѣдомости; а о тѣхъ нижнихъ чинахъ, которые по какому либо случаю къ сбору не явятся, представить именныя списки, съ объясненіемъ причинъ неявки.

4) Для принятія собранныхъ такимъ образомъ въ губернскіе города нижнихъ чиновъ и препровожденія ихъ къ войскамъ по назначенію Главнокомандующаго, командировать изъ ближайшихъ полковъ Дѣйствующей Арміи Штабъ и Оберъ-Офицеровъ въ по-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28 go Lutego.

NAJWYŻSZY UKAZ

PANU MINISTROWI WOJNY.

W wolnem mieście Krakowie i w niektórych punktach Austriackiej Galicyi, wynikły ważne zaburzenia, mające na celu obalenie prawej władzy.

Zapobiegając, aby ten duch, tak zgubny dla pomyślności narodów, nie udzielił się i sąsiednim obwodom, Rozkazaliśmy Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem i Głównodowodzącemu Czynną Armią, postawić wojska teje w gotowości do poskromienia wszelkich pokuszeń ku rozszerzeniu tego złego, i na ten koniec pomnożyć Armią starymi żołnierzami i podoficerami piechoty armijskiej, znajdującymi się na nieokreślonym i na rocznym urlopie, w guberniach, przypisanych do Korpusów.

W skutek tego Rozkazujemy wam:

1) Znajdujących się w guberniach: Wileńskiej, Kowieńskiej, Grodzieńskiej, Wołyńskiej, Podolskiej, Rijowskiej i w Królestwie Polskiem na nieokreślonym i rocznym urlopie żołnierzy i podoficerów piechoty armijskiej, powołać do czynnej służby bez najmniejszej straty czasu, zaczynając zbór ich natychmiast po otrzymaniu w powiatach tego Naszego Ukazu.

2) Powołanych obecnie do służby żołnierzy i podoficerów, Miejskie i Ziemskie Policje wysyłać mają do miast gubernialnych swoich gubernii, do Komendantów Wewnętrznych Garnizonowych Batalionów, na podstawie prawideł przepisanych w 1518 art. 1-jej części 2-jej xiegi Zbioru Postanowień Wojennych; przestrzegając ściśle, aby żaden z urlopowanych nie uchylał się od zboru, bez ważnych prawnych i dowiedzionych przyczyn.

3) O postępie do miast gubernskich zboru żołnierzy i podoficerów, Komendanci Garnizonowych Batalionów, obowiązani są przysyłać od siebie co tydzień, tak do Inspektorskiego Departamentu, jako i do Głównego Sztabu Czynnej Armii, ogólne wiadomości; o tych zaś żołnierzach i podoficerach, którzy z jakiegobądź powodu nie będą się stawili do zboru, przedstawić imienne listy, z wyrażeniem przyczyn niestanności.

4) Dla przyjęcia zebranych tym sposobem w gubernialnych miastach żołnierzy i podoficerów i przeprowadzenia ich do wojsk, podług wskazania Głównodowodzącego, komenderować z bliższych półków Czynnej Armii Sztab- i Ober-Oficerów, w potrzebnej liczbie, którym Komen-

требуемъ чиселъ, которымъ Командиры Гарнизонныхъ Баталіоновъ передаютъ вмѣстѣ съ людьми и всѣ письменныя на нихъ свидѣнія.

5) Продовольствіе людей отъ уѣздныхъ городовъ до губернскихъ и оттолъ до войскъ, снабженіе ихъ въ войскахъ надлежащимъ обмундированіемъ и вооруженіемъ, возлагаемъ на Департаменты: Провіантскій, Коммиссаріатскій и Артиллерійскій.

На подашиномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
21-го Февраля 1846 года.

Дерзкіе замыслы заграничныхъ злоумышленниковъ обнаружилась овладѣніемъ вольнаго города Кракова, который былъ занятъ слабымъ Австрійскимъ гарнизонномъ, и распространеніемъ мятежа въ нѣкоторой части Галиціи. Цѣль мятежниковъ — ниспроверженіе законныхъ властей. Благомыслящіе жители остаются спокойными, но значительныя толпы вооруженныхъ заговорщиковъ разсылались по окрестностямъ, и силою оружія, а въ особенности угрозами смерти, принуждаютъ всѣхъ къ бунту. Многія семейства перешли въ наши предѣлы и просятъ защиты и пріюта.

При первомъ полученіи извѣстія объ этихъ происшествіяхъ, Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею и Намѣстникъ Царства Польскаго, принявъ немедленно по военной и полицейской частямъ надлежащія мѣры къ огражденію Царства и предѣловъ нашихъ отъ заонамѣренныхъ покушеній и вліянія мятежниковъ, а въ случаѣ надобности — и къ подавленію самаго мятежа. Въ слѣдствіе сего составленъ отрядъ войскъ: изъ 10-ти баталіоновъ, 4-хъ эскадроновъ, 13-ти сотенъ и 20-ти орудій, вверенный Начальнику 8-й Пехотной Дивизіи, Генералъ-Лейтенанту *Панютину*. Отрядъ этотъ 18-го Февраля выступилъ изъ г. Радомы, съ приказаніемъ занять Краковъ и его округъ и выгнать оттуда мятежниковъ.

Копія со есенподданнѣйшаго рапорта Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею, Намѣстника Царства Польскаго, Генералъ-Фельдмаршала Князя Барятинскаго Графа Паскевича-Эриванскаго, отъ 20-го Февраля 1846 года, N. 798.

„Сейчасъ получено донесеніе отъ Генералъ-Лейтенанта *Панютина*, что вчера въ ночь, съ 18-го на 19-е Февраля, бунтовщики, узнавъ о приходѣ нашихъ войскъ въ Михаловице, оставили Краковъ, а наши войска заняли оный въ 3 часа по полудни. Первые вступили 100 козакъ, при восклицаніяхъ жителей: „да здравствуетъ Императоръ Россійскій.“ Потомъ вошли — одинъ баталіонъ съ 4-мя Донскими орудіями, Горцы и Черкесы.

„Вооруженная толпа бунтовщиковъ, вышедшая въ ночь, состоящая, по слухамъ, изъ 500 конныхъ и 1,000 пѣшихъ, бросилась, по показаніямъ однихъ, въ наши границы чрезъ таможенную Шницъ, а по другимъ словамъ, на Крешовице къ Прусской границѣ. Для отысканія преслѣдованія и истребленія ихъ, отправленъ Адъютантъ Государя Наслѣдника Цесаревича, Полковникъ Князь *Барятинскій*, съ 300 казакъ Сводно-Учебнаго Полка, который тогда былъ еще отъ Кракова въ 12-ти верстахъ. На дорогѣ, въ Олькушѣ, присоединятся къ нему еще 120 человекъ Казачьяго N. 15-го Полка.

„Въ Краковѣ теперь три баталіона нашихъ, при 12-ти орудіяхъ, и 500 человекъ иррегулярной кавалеріи. Прочимъ войскамъ, слѣдующимъ на Краковъ, посылаю предписаніе остановиться тамъ, гдѣ какая часть изъ нихъ находится.

„Жители складываютъ оружіе на площади.

„Австрійцы, по занятіи Кракова нашими, стали починять мостъ на Вислѣ, и готовились вчера же вступить въ Краковъ. Прусскія войска, по вчерашній день, еще не переходили Краковской границы, а посланный къ нимъ офицеръ не возвращался.

„Прежде чѣмъ войска наши успѣли вступить въ городъ, прибыла къ Генералъ-Лейтенанту *Панютину* депутація отъ Комитета Безопасности, т. е. Временнаго Правленія, съ объясненіемъ, что въ городѣ спокойствіе восстановлено, и что городъ и округъ Краковскій ожидаютъ распоряженій покро-

danci Garnizonowych Batalionów oddadzą razem z ludźmi i wszelkie piśmienne o nich świadectwa.

5) Utrzymanie ludzi w przechodzie z miast powiatowych do gubernskich i ztamtąd do wojsk, jako też opatrzenie ich w wojskach należytym umundurowaniem i bronią, Polecamy Departamentom: Prowiantskiemu, Kommissoryackiemu i Artylleryjskiemu.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
ręką podpisano:

NIKOLAJ.

St. Petersburg,
21-go Lutego 1846 roku.

Zuchwałe zamiary zagranicznych burzycieli objawiły się w skutku opanowaniu wolnego miasta Krakowa, gdzie się znajdowała słaba Austriacka załoga, tudzież rozszerzeniem buntu w pewnej części Galicyi. Zamiarem buntowników było obalenie prawej władzy. Dobrze myślący obywatele zachowują się spokojnie, ale znaczne oddziały spiskowych z bronią w rękę, rozproszyły się w okolicy i siłą oręża, a szczególnie pogrozkami śmierci, zmuszają wszystkich do udziału w buncie. Wiele rodzin przeniosło się w nasze granice, szukając schronienia i obrony.

Na pierwszy odgłos o tych wypadkach, Głównodowodzący Czynną Armią i Namieśnik Królestwa Polskiego, przedsięwziął niezwłocznie, pod względem wojennym i policyjnym, stosowne środki, dla zabezpieczenia Królestwa i granic naszych od zgubnych pokuszeń i wpływu buntowników, a w razie potrzeby i dla stłumienia samego buntu. W skutek tego utworzony został oddział wojsk: z 10 batalionów, 4 szwadronów, 13 secin i 20 dział, i powierzony Naczelnikowi 8-jej Dywizji Piechoty, Jenerał-Porucznikowi *Panutińowi*. Oddział ten 18 Lutego, wyruszył z miasta Radomia z rozkazem zajęcia Krakowa i jego okręgu, i wygnania ztamtąd buntowników.

Kopia najpoddanniejszego raportu Głównodowodzącego Czynną Armią, Namieśnika Królestwa Polskiego, Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabiego Paskiewicza-Erywańskiego, pod dniem 20 Lutego 1846 roku, N. 798.

„W tej chwili odebrano doniesienie od Jenerał-Porucznika *Panutina*, że wczoraj w noc, z 18 na 19 Lutego, buntownicy, dowiedziawszy się o przybyciu naszych wojsk do Michalowiec, wyszli z Krakowa, a nasze wojska zajęły to miasto o godz. 3-jej po południu. Naprzód weszło 100 Kozaków wśród okrzyków mieszkańców: „Niech żyje Cesarz Rosyjski“, następnie wszedł jeden batalion ze 4 Dońskimi działami, Gorale i Czerkiesy.

„Uzbrojona zgraja powstańców, która wyszła w noc, i liczy jak słysząc 500 konnych i 1,000 piesznych, rzuciła się podług powieści jednych w nasze granice przez komorę Szyce, podług innych na Krzeszowice, ku granicy Pruskiej. Dla wyszukania, ścigania i zniszczenia ich, posłany został Adjutant Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA NASŁĘPCY CESARZEWICZA, Półkownik Xiążę *Bariański*, z 300 Kozaków Zbornu Uchebnego Polku, który wtenczas jeszcze nie dochodził do Krakowa o wiorst 12. Po drodze, w Olkuszu, połączył się z nim jeszcze 120 ludzi Kozackiego N. 15 pólku.

„W Krakowie jest teraz trzy bataliony nasze z 12 działami i 500 koni nieregularnej jazdy; dalszym wojskom, ciągnącym na Kraków, posyłam rozkaz zatrzymania się tam, gdzie która część ich się znajduje.

„Mieszkańcy składają broń na placu miejskim.

„Austriacy, po zajęciu przez naszych Krakowa, zaczęli naprawiać most na Wiśle i gotowali się też wczoraj jeszcze wejść do Krakowa. Wojska Pruskie, po dzień wczorajszy, nie przeszły jeszcze granicy Krakowskiej, a posłany do nich oficer nie wrócił.

„Wprzód nim wojska nasze zdołały wejść do miasta, przybyła do Jenerał Porucznika *Panutina* Deputacja od Komitetu Bezpieczeństwa, to jest od tymczasowego Rządu, z doniesieniem, że spokojność w mieście przywrócona, i że miasto i okręg Krakowski oczekują rozporządzeń opiekujących się niem Mocarstw. Jenerał *Panutin* oświadczył,

вительствующих опий Державъ. Генералъ Панютинъ объявилъ имъ, что въ управленіе областію должны вступить тѣ лица, которыя до происшедшихъ беспорядковъ составляли законное Правительство, и изъ коихъ нѣкоторыя находятся въ Краковѣ."

Отношеніе Временнаго Комитета Безопасности въ городѣ Краковѣ къ Генералъ-Лейтенанту Панютину.

Его Превосходительству, Генералу Панютину, начальствующему Корпусомъ войскъ Его Величества Императора Всероссийскаго, Царя Польскаго на границѣ вольнаго города Кракова, Кавалеру орденовъ, и проч.

Такъ какъ отрядъ мятежниковъ, занимавшихъ Краковъ въ теченіе десяти дней, выступилъ сегодня ночью и предоставилъ городъ самому себѣ; то Временный Комитетъ Безопасности, составившійся въ духѣ и намѣреніяхъ, являющихся изъ прилагаемыхъ при семъ двухъ прокламаций, поспѣшаетъ уведомить о семъ Его Превосходительство, дабы этимъ дать ему возможность выполнить тѣ распоряженія, которыя въ настоящихъ обстоятельствахъ могутъ быть предположены на счетъ города Кракова тремя покровительствующими Дворами.

При семъ Комитетъ считаетъ священною обязанностію представить на милостивое вниманіе Его Превосходительства несчастное положеніе города и его жителей, въ полной надеждѣ, что при извѣстномъ благородномъ характерѣ и образѣ мыслей, Его Превосходительство не преминетъ выказать въ настоящемъ видѣ событія послѣднихъ десяти дней, въ особенности же все то, что можетъ послужить къ различію небольшого числа виновныхъ или виновныхъ въ заблужденіе отъ большаго числа безвинныхъ и повиновавшихся одной только силѣ. Комитетъ, ожидая дальнѣйшихъ въ этомъ отношеніи приказаній Его Превосходительства, считаетъ долгомъ присовокупить, что вмѣстѣ съ симъ сдѣланы такого же содержанія отзывы къ Ихъ Превосходительствамъ, начальствующимъ войсками Императорско-Австрійскими и Королевско-Прусскими.

Краковъ, 3 го Марта 1846 года.

Подписали: *Иосифъ Графъ Водзичскій.*

Члены Комитета:

А. З. Гельцель;

Леонъ Боженекъ.

Секретарь: *Г. Мецишевскій.*

ПРОКЛАМАЦІЯ

къ обывателямъ Вольнаго Города Кракова и его Округа.

Прокламаціею нашею отъ 12 го прошлаго мѣсяца мы уведомили васъ, что для наблюденія за общественнымъ порядкомъ и безопасностію, а равно для представительства за васъ предъ властію, которая готовилась занять городъ, мы соединились въ особый Комитетъ.

Но власть чрезвычайная, водворившаяся почти въ то же самое время въ этомъ городѣ, будучи подержана силою, не дозволила намъ привести намѣренія наши въ исполненіе.

Сегодня, когда эта сила и власть, чуждые намъ, оставили мирный нашъ городъ, сохраненіе общественнаго порядка и безопасности налагаетъ на васъ обязанность снова принять временную власть, и въ этомъ качествѣ имѣть попеченіе о всемъ, что относится до вашего блага.

Бывъ уже разъ удостоены вашимъ довѣріемъ, мы охотно принимаемъ эту обязанность, и при исполненіи оной надѣемся на повиновеніе и помощь всѣхъ мирныхъ и усердныхъ обывателей вольнаго города Кракова.

Въ слѣдствіе сего, временный Комитетъ Общественной Безопасности предлагаетъ:

Во первыхъ, обывателямъ вольнаго города Кракова, состоящимъ въ національной гвардіи, исполнять службу усердно на своихъ мѣстахъ, впредъ до дальнѣйшихъ въ этомъ отношеніи распоряженій трехъ покровительствующихъ Дворовъ.

Во вторыхъ, всѣмъ вооружившимся для другой какой-либо цѣли, немедленно положить оружіе и разойтись.

чылъ имъ, że rząd okręgu powinny objąć te same osoby, które, przed wybuchnieniem rozruchu, składały prawą Władzę i z których niektóre znajdują się w Krakowie."

Odezwa Tymczasowego Komitetu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie, do Jenerał-Porucznika Paniutina.

Do JW. Jenerała Paniutina, Dowodzącego Korpusem wojsk N. Cesarza Wszzech Rossyi, Króla Polskiego, na granicy wolnego miasta Krakowa, Kawalera Orderów, i t. d.

„Ponieważ oddział buntowników, którzy zajmowali Krakow przez dni dziesięć, wyszedł dzisiaj w nocy i zostawił miasto samemu sobie, Czasowy Komitet Bezpieczeństwa, utworzony w duchu i zamiarach jakie się wyświecają z załączonych tu dwóch odezw, śpieszy zawiadomić o tém JW. Pana, aby przez to podać mu sposobność wypełnienia tych rozporządzeń, które w obecnych okolicznościach mogą być przedsięwzięte względem miasta Krakowa przez trzy opiekuńcze Dwory.

Przy téj okoliczności Komitet poczytuje za święty obowiązek przedstawić na łaskawą uwagę JW. Pana opłakany stan miasta i jego obywateli w zupełnej nadziei, że JW. Pan przy znanym swym szlachetnym charakterze i sposobie myślenia, raczyśz wystawić w rzeczywistém świetle wypadki ostatnich dni dziesięciu, a szczególniej to wszystko co może przyczynić się do odróżnienia małej ilości występnych lub uwiedzionych, od wielkiej liczby niewinnych, którzy ulegli samej tylko przemocy. Komitet oczekując dalszych w tym względzie rozkazów JW. Pana, uważa za powinność dodać, że obok tego uczynił podobnejsze treści odezwę do dowódców wojsk Cesarско-Австрійскихъ и Królewsko-Prusskich.

Kraków, 3 Marca 1846 roku.

Podpisali: *Józef Hrabia Wodzicki.*

Członkowie Komitetu:

A. Z. Helcel.

Leon Bochenek.

Sekretarz, *H. Meciszewski.*

PROKLAMACYA

do obywateli wolnego miasta Krakowa i jego okręgu.

Proklamacyą naszą z dnia 12 zeszłego miesiąca zawiadomiliśmy was, że dla czuwania nad publicznym porządkiem i bezpieczeństwem, tudzież dla wstawienia się za wami u Władzy, która gotowała się do zajęcia miasta, połączyliśmy się w szczególny Komitet.

Ale władza nadzwyczajna, która się prawie jednocześnie zjawiła w tém mieście, popierana przemagającą siłą, nie dozwoliła nam przywieść naszych zamiarów do skutku.

Dziś, gdy ta siła i władza nam obca, opuściła nasze spokojne miasto, zachowanie publicznego porządku i bezpieczeństwa, wkłada na nas obowiązek przyjęcia na nowo, tymczasowej władzy, i w tym charakterze, opiekowania się tém wszystkiem, co się waszego dobra dotyczy.

Raz już zaszczycony waszą ufnością, chętnie przyjmujemy ten obowiązek, i przy jego wypełnieniu, polegamy na posłuszeństwie i współdziałaniu wszystkich spokojnych i gorliwych obywateli wolnego miasta Krakowa.

W skutek tego, tymczasowy Komitet Bezpieczeństwa Publicznego zaleca:

1) Wszystkim obywatelom wolnego m. Krakowa, należącym do gwardyi narodowej, pełnić służbę z gorliwością na swoich stanowiskach, do dalszych w téj mierze rozporządzeń trzech Opiekunich Dworów.

2) Wszystkim, którzy się uzbroili w innym jakimkolwiek celu, niezwłocznie broń złożyć i rozejść się.

Обыватели, составляющие національную гвардію, уполномочены понуждать къ исполненію выше-прописанныхъ распоряженій. Краковъ, 3 го Марта 1846 года.

Іосифъ Водзицкій, Петръ Мошинскій,
Іосифъ Коссовскій, Леонъ Бохенекъ,
Антонъ Гельцель.

Секретарь, Гиларій Мецишевскій.

Obywatele należący do gwardyi narodowej, upoważnieni są do zmuszania ku wypełnieniu powyższych rozporządzeń. Krakow, 3 Marca 1846.

Józef Wodzicki, Piotr Moszyński,
Józef Kossowski, Leon Bochenek,
Antoni Helcel,

Sekretarz, Hilary Meciszewski.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 1 Марта.

Король отозвалъ изъ Парижа своего чрезвычайнаго посланника и полномочнаго министра графа фонъ Арнима, и въ этомъ же званіи перемѣстилъ его въ Вѣну. Преемникомъ графа Арнима въ Парижъ будетъ теперешній посланникъ и полномочный министръ въ Бельгіи, тайный совѣтникъ баронъ фонъ Арнимъ.

— Въ Силезскомъ журналѣ пишутъ, что прусскія войска, а именно рота егерей, вступила уже въ округъ вольнаго города Кракова.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 22 Февраля.

Въ отдѣленіяхъ палаты депутатовъ разсматривали новый торговый договоръ, заключенный съ Бельгією, и члены объявили себя въ его пользу, требуя только незначительныхъ перемѣнъ въ ономъ.

— Не подлежитъ уже никакому сомнѣнію, что английская Королева намѣревается въ настоящемъ году прибыть во Францію, и даже въ Парижъ, гдѣ готовятъ для нея комнаты въ тюльерійскомъ дворцѣ и Нелли; въ каждомъ изъ сихъ помѣщеній опочивальни будутъ отдѣлены чрезвычайно великолѣпно. Говорятъ, что въ исходѣ Мая мѣсяца, герцогъ и герцогиня Немурскіе отправятся въ Лондонъ, и будутъ сопутствовать английской Королевы во Францію и въ Парижъ. Въ городской ратушѣ дѣлаютъ приготовленія для банкета и бала, которые будутъ даны по поводу посѣщенія Королевы.

— Въ журналѣ *Akhbar* отъ 10-го Февраля, напечатаны слѣдующія извѣстія относительно одержанной надъ Бенъ-Салемомъ побѣды: „Полковникъ Бланжини на пути изъ Уледъ-Корсо въ Деллису, 2-го Февраля, узналъ, что Бенъ-Салемъ находился надъ Иссерою, съ отрядомъ конницы; вслѣдствіе сего онъ ускорилъ свой походъ въ Деллису, и оттуда немедленно двинулся по направленію къ Иссеру. 5-го числа, въ 9 часовъ утра, онъ встрѣтилъ отрядъ непріятельской конницы, напалъ на оный и обратилъ въ бѣгство, отнявъ скотъ и недавно захваченныхъ плѣнниковъ. За симъ отрядъ полковника Бланжини соединился съ войсками, находившимися подъ командою генерала Жантиля, на покатосяхъ горъ Бени-Айша. Здѣсь генералъ Жантиль узналъ, что Бенъ-Салемъ стоялъ лагеремъ, надъ рѣкою Уедъ-Меджа, въ окрестностяхъ, называемыхъ Шерапъ-эль-Тебуль. Вслѣдствіе сего извѣстія, въ ночи, съ 6-го на 7-е число, войска наши выступили въ походъ, чтобы внезапно напасть на непріятельскій лагерь: До разсвѣта войска эти достигли уже лагеря; часовые спали, и почти всѣ находились въ глубокомъ снѣ, только нѣкоторые изъ Арабовъ начинали утреннюю молитву; нападеніе наше было внезапное и сильное. Проснушіеся Арабы, полуодѣтые, спасались только бѣгствомъ, оставивъ на мѣстѣ лошадей, оружіе и всю добычу; приобрѣтенную ими въ предшествующихъ дняхъ. Французы захватили 2,500 штукъ рогатаго скота, 600 штукъ оружія, множество съѣстныхъ припасовъ, аммуницію и вѣскольکو знаменъ. Французы не лишились ни одного человѣка, тогда какъ непріятель оставилъ на мѣстѣ 100 чел. убитыми, а въ томъ числѣ 2-хъ начальниковъ.

— Письма изъ Альжира отъ 15-го числа сообщаютъ вѣскольکو любопытныхъ извѣстій. Дѣнадцати начальниковъ Миланахскаго полуокруга, обвиненныхъ въ измѣнѣ и сношеніяхъ съ Абд-эль-Кадеромъ, привезли подъ сильнымъ конвоемъ въ Альжиръ. Найденныя у нихъ письма подтвердили подозрѣніе и обнаружили, что они вели постоянную переписку съ Абд-эль-Кадеромъ и его приверженцами. Сверхъ сего, Абд-эль-Кадеръ, какъ мы узнали, выписываетъ

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, 1 marca.

J. K. Moś raczył odwołać z Paryża swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego, Hrabiego von Arnim, i przenieść go w tymże stopniu do Wiednia. Następcą Hr. von Arnim w Paryżu, będzie dotychczasowy nadzwyczajny Poseł i Minister pełnomocny przy dworze Belgijskim, Tajny Radzca, Baron von Arnim.

— Według doniesień w Gazecie Szląskiej umieszczonych, wojska Prusskie, a mianowicie kompanija strzelców, weszła w okręg wolnego miasta Krakowa.

F r a n c y a.

Paryż, 22 lutego.

Biura Izby Deputowanych roztrząsały nowy traktat handlowy z Belgią zawarty, i oświadczyły się na jego korzyść, żądając tylko niektórych mało znaczących odmian.

— Nie zachodzi więcej wątpliwość, że Królowa Angielska ma zamiar przybyć w tym roku do Francji, a nawet do Paryża. Przygotowują dla niej pokoje w Tuileries i w Neuilly: w każdej z tych rezydencji będzie urządzony nader wspaniale oddzielny pokój sypialny. Mówią, że w końcu Maja Xięstwo Nemours udadzą się do Londynu, i będą towarzyszyć Królowej Angielskiej do Francji i Paryża. W ratuszu miejskim czynią wielkie przygotowania do uczy i balu, które dane będą z powodu odwiedzin Dostojnej Monarchini.

— Dziennik *Akhbar*, z d. 10 Lutego, zawiera następujące szczegóły o korzyściach odniesionych na Ben-Salemie, „Półkownik Blangini udając się z Uled Corso do Dellys, d. 2 lutego, dowiedział się w drodze, że Ben-Salem znajdował się nad Isserą na czele 400 jazdy; przyspieszył przeto swój pochod do Dellys, i ztamtąd bezzwłocznie wyruszył w kierunku ku Isser. Dnia 5-go około godziny 9-jej rano, spotkał oddział jazdy nieprzyjacielskiej, na którą uderzwszy natychmiast, zmusił ją do ucieczki, zabrawszy jej bydło i jeńców, których świeżo uprowadziła. Poczem kolumna Półkownika Blangini połączyła się z wojskiem Jenerała Gentil, na spadzistościach gór Beni-Aisza. Tu Jenerał Gentil dowiedział się, że Ben-Salem obozował w pobliżu nad rzeką Ued-Medża, w okolicy nazwanej Szerap-el-Tebul. W skutek tej wiadomości, w nocy z d. 6 na 7, wojska nasze udały się w pochod, aby zniemacka napadła na oboz nieprzyjacielski. Jakoż przed świtem znajdowały się tuż przy obozie. Straże spały, wszystko było w głębokim spoczynku; kilku tylko Arabów rozpoczynało modlitwy poranne. Natarcie nasze było nagłe i gwałtowne. Przebudzeni w popłochu Arabowie, na pół tylko ubrani, ratowali się ucieczką, pozostawiając konie, broń i wszystkie łupy zdobyte w dniach poprzednich. Zabrałiśmy 2,500 sztuk bydła 600 sztuk broni, wiele żywności, ammunicyę i kilka chorągwi. My z naszej strony, nie mieliśmy ani jednego ranionego, podczas gdy nieprzyjaciel pozostawił około 100 trupów, między któremi 2-ch naczelników.“

— Listy z Algieru pod d. 15 donoszą kilka interesujących szczegółów. Dwunastu naczelników podokręgu Miliany, oskarżonych o zdradę i o porozumiewanie się z Abd-el Kaderem, przywiezionych zostało pod mocną eskortą do Algieru. Listy znalezione przy nich, potwierdziły podejrzenie i okazały, że prowadzili nieprzerwaną korespondencyę z Abd-el Kaderem i jego stronnikami. Prócz tego, Abd el-Kader, jak się dowiadujemy, jest prenumeratorem wychodzącego w Algierze francuzkiego dziennika *Akhbar*,

пздаваемый въ Альжирѣ французскій журналъ „*Akhbar*“, и такимъ образомъ узнаеть обо всѣхъ распоряженіяхъ французской власти, равно какъ о движеніяхъ французскихъ войскъ, и иногда даже о намѣреніяхъ французскихъ генераловъ.

— Всѣ войска въ Константинѣ и Селифѣ приведены въ движеніе. Гарнизоны въ Батнѣ и Барджъ-Меджани усилены, и предприняты всѣ мѣры для воспрепятствования вторженію Абд-эль-Кадера въ Константиискую провинцію.

— Отъѣздъ принцевъ въ Альжирію, имѣеть послѣдовать въ будущій Четвертокъ.

— Въ журналѣ *Revue des deux Mondes* полагають, что генералъ Паредесъ, по измѣненіи правленія въ Мексикѣ, намѣренъ учредить монархическое правленіе, и отдать корону одному изъ европейскихъ принцевъ. Высшее духовенство и знатнѣйшіе поземельные владѣльцы поддерживаютъ этотъ планъ, который въ Европѣ конечно привилъ бы быть съ большимъ удовольствіемъ: ибо такимъ только способомъ Мексика можетъ быть освобождена отъ внутренняго безначалія и Северо-Американскаго вліянія. Въ томъ же журналѣ пишутъ, что въ такомъ случаѣ, мексиканскій престолъ слѣдовало бы отдать которому-либо изъ испанскихъ принцевъ, близкому, по происхожденію, къ тамошнему народу, также и потому уваженію, что это не возбудило бы дипломатическихъ споровъ, а притомъ открыло бы возможность удалить одного изъ числа искателей руки Королевы Изабеллы.

23 Февраля.

На засѣданіи сегодншншаго числа, палата перовъ утвердила законъ объ образцахъ для фабричныхъ издѣлій, распространивъ преимущества сіи и на иностранцевъ.

— На сегодншнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, г-нъ Гарнѣ Паже представилъ палатѣ прошеніе 7,000 парижскихъ работниковъ противъ закона о книжкахъ для работниковъ. Потомъ палата занималась дальнѣйшимъ разсмотрѣніемъ проекта закона о платѣ пошлины со скота пригоняемаго на убой.

— Въ *Constitutionnel* описываютъ плачевное положеніе Альжиріи, не касаясь однако ни въ чемъ личности маршала Бюжо; въ другихъ же оппозиціонныхъ журналахъ нападаютъ на него жестоко.

— Не подлежить уже ни малѣйшему сомнѣнію то, что Абд-эль-Кадеръ находился лично въ лагерѣ, на который генералъ Жантиль напалъ внезапно, ночью, 7-го числа. Письма, найденныя въ числѣ добычи и рассказы Арабовъ, находившихся на мѣстѣ, уничтожаютъ въ этомъ отношеніи всякое сомнѣніе.

— По послѣднимъ извѣстіямъ отъ маршала Бюжо, отъ 15 с. м., онъ находился въ Халифатѣ Маги-эль-Дина, и приготовлялся къ дѣйствіямъ противъ поколенія Бени-Кальфурнъ, обитающаго въ горахъ на рѣкѣ Иссеръ. Маршалъ шолъ туда форсированными маршами, и 9 числа соединился съ генераломъ Жантилемъ, съ тѣмъ, чтобы общими силами напасть на Кабилловъ собравшихся, по стараніямъ Абд-эль-Кадера у племенъ Неслуасъ и Бени Калфрунъ. Наступательное движеніе маршала произведено съ тѣмъ, чтобы отрѣзать неспрѣятелю отступленіе чрезъ страны обитаемыя мирными нашими Арабами. Предписано также сформировать новую колонну, чтобы прикрыть ея равнину. Войска входящія въ составъ сей колонны, находятся въ Буфарыкѣ, подъ начальствомъ генерала Юсуфа. Подполковникъ *Maissiat* прикрываетъ съ двумя баталіонами всѣ входы въ равнину и дѣйствуетъ совокупно съ другими начальниками отряда, которые предувѣдомлены о движеніяхъ Эмира.

— Изъ Тулона, отъ 17 с. м. пишутъ, что разныя войска ожидаютъ тамъ транспортныхъ судовъ, для перевезенія ихъ въ Альжиръ. Многія изъ нихъ отправятся туда на паровомъ фрегатѣ. Генералъ Бараго д'Иллерсъ отплылъ въ Альжиръ, дабы принять команду отъ генерала Бедо, который назначенъ главнымъ начальникомъ Константины.

— Архіепископъ Эсскій принялъ въ королевскомъ дворцѣ, съ приличнымъ торжествомъ, кардинальскую шапку.

А н г л і я

Лондонъ, 22 Февраля.

Принятіе торговой реформы Г. Пилля нижнего палаты, по мнѣнію журнала *Times*, столь несомнѣнно, что онъ почитаетъ это уже дѣломъ рѣшеннымъ, и

и тымъ способомъ завѣдомленнымъ быва о wszelkichъ распоряженіяхъ власти французскій, jako też nie mniej o obrotachъ войскъ французскихъ, a nawet niekiedy i o zamiarachъ французскихъ Jenerałów.

— Wszystkie wojska w Konstantynie i Setif są w poruszeniu. Załogi w Batna i w Bordż Medżana są wzmożone i przedsięwzięto wszelkie środki, aby przeszkodzić wkroczeniu Abd-el-Kadera do prowincyi Konstantyny.

— Odjazd Królewiczów do Algieryi ma nastąpić w przyszły Czwartek.

— Dziennik *Revue des deux Mondes* mniema, że Jenerał Paredes, zaprowadziwszy nową zmianę w Meksyku, zamierza wprowadzić rząd monarchiczny, oddając koronę jednemu z europejskich Xiążąt. Wyższe duchowieństwo i majątni właściciele gruntowi sprzyjają temu projektowi. Europa przyjąłaby go z największym zadowoleniem; bo tym tylko sposobem Meksyk mógłby się wydobyć z wewnętrznej bezrządu i z pod wpływu Ameryki północnej. Pomienione pismo czasowe sądzi, że w takim przypadku należałoby tron Meksykański oddać któremu z Xiążąt hispańskich, jako pochodzącemu z rodzinnego szczepu, tudzież, że kwestya ta nie podlegałaby sporom zawiści dyplomatycznej, gdyż nastęczyłaby sposobność pozbycia się jednego z licznych pretendentów do ręki Królowej Izabelli.

Dnia 23 lutego.

Izba Parów w dniu dzisiejszym uchwaliła prawo o wzorach fabrycznych, pozwalając cudzoziemcom korzystać z wszelkich jego dobrodziejstw.

— Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Deputowanych, P. Garnier Pages złożył prośbę 7,000 robotników Paryżkich, przeciw prawu o xiążeczкахъ легитимacyjnych; następnie zajmowała się Izba dalszemi rozprawami nad projektem do prawa o opłacie od bydła.

— *Constitutionnel* przedstawia smutny stan Algieryi; wstrzymuje się jednakże od wszelkichъ przeciw Marszałkowi Bugeaud osobistości; inne zaś dzienniki opozycyjne powstają przeciw niemu z największą gwałtownością.

— Nie ulega już żadnej wątpliwości, że Abd el-Kader był obecnym w obozie, który przez Jenerała Gentil zniwastka napadnięty został w nocy d. 7 b. m. Listy zabrane wraz z łupami; i opowiadanie miejscowych Arabów, nie pozostawiają w tymъ względzie żadnej wątpliwości.

— Ostatnie wiadomości, nadeszłe pod datą 15-go b. m., od kolumny Marszałka Bugeaud, donoszą, iż tenże znajdował się w kalifacie Mahi-el-Dina, i gotował się do działania przeciw pokoleniu Beni-Kalfrun, którego góry rozciągają się na prawym brzegu rzeki Isser. Marszałek dążył tam śpiesznemi pochodami, i połączył się 9-go z Jenerałem Gentil. Połączonemi siłami mają oni ruszyć na Rabyłów, zgromadzonych, za wpływem Abd-el-Kadera, u plemion Nesluas i Beni-Kalfrun. Zaczepne poruszenie Marszałka ma na celu odebrać Emirowi odwrot przez ziemie podległych nam Arabów. Nakazano także uorganizowanie kolumny ruchomej, dla zastąpienia równiny. Wojska mające ją składać, gotowe do działania, stoją już w Buffarik, pod rozkazami Jenerała Jussuf. Podpółkownik Maissiat zastania z dwoma batalionami wszelkie wyjścia równiny, i działa wspólnie z innymi dowódcami oddziałów, którzy są zawiadomieni o poruszeniach Emira.

— Donoszą z Tulonu, pod dniem 17-m b. m., że rozmaite oddziały wojska oczekują na przewiezienie do Algieryi. Część ichъ znaczną przewiezie fregata parowa. Jenerał Baraguay d'illiers odpłynął do Algieru. Pomieniony Jenerał obejmie dowództwo po Jenerale Bedeau, który otrzymał naczelny zarząd prowincyi Konstantyny.

— Arcybiskup z Aix, otrzymał w zamku z największą uroczystością kapelusze kardynalski.

A N G L I A.

Londyn, 22 lutego.

Przyjęcie reformy handlowej P. Peel przez Izbę Niższą, jest zdaniem dziennika *Times*, tak niewątpliwem, że uważa już je za rzecz dokonaną, i zajmuje się roztrząsa-

только дѣлаетъ предположенія насчетъ оппозиціи, которую этотъ министерскій проектъ можетъ встрѣтить въ верхней палатѣ. Впрочемъ, каковы бы ни были препятствія, которыя верхняя палата думаетъ оказывать этимъ мѣрамъ, они, по мнѣнію *Times*, должны уступить твердой волѣ нижней палаты, которую считаетъ дѣйствительнымъ ареопагомъ, въ которомъ разрѣшаются всѣ политическіе вопросы государства. Почти всѣ журналы раздѣляютъ это мнѣніе. Но эта увѣренность производитъ то, что происходитъ въ нижней палатѣ пренія надобѣдаютъ уже публикѣ. Въ *Morning-Chronicle* пренія эти называютъ сказкою изъ *Тысячи и одной ноги*, посредствомъ коей партія охранительной системы рассказываетъ каждую ночь новыя свои бредни, желаетъ продлить невѣрное свое существованіе.

— Третьяго дня происходили въ Вестминстерѣ выборы члена парламента. Кандидатъ партіи виговъ, генералъ Эвансъ, избранъ былъ большинствомъ 654 голосовъ.

— Здѣсь основалось общество съ цѣлію возстановлять и поддерживать дружественныя сношенія между разными націями на земномъ шарѣ. Къ числу членовъ этого общества принадлежатъ лица разныхъ націй. Девизъ общества: „Мы всѣ братья.“

— 17-го числа, въ Ливерпулѣ былъ снова ужасный пожаръ. Огонь вспыхнулъ, утромъ, въ магазинѣ хлопчатой бумаги, принадлежавшемъ Г. Гиту, и состоящемъ въ связи со многими магазинами, наполненными зерновымъ хлѣбомъ, хлопчатой бумагою и другими горючими веществами. Убытки простираются до 150,000 ф. стер.

Для довершенія несчастія, въ Ливерпулѣ обнародовано значительное банкротство торговаго дома Стокдаль, одного изъ первѣйшихъ фабрикантовъ мыла въ Англіи. Долги его, какъ утверждаютъ, простираются до 200,000 ф. стер. Это, повидимому, повлечетъ за собою разореніе нѣсколькихъ другихъ торговыхъ домовъ.

— 7-го числа, Ливерпульское торговое судно *Bin-coolen* погибло въ виду Гейзельской гавани, наткнувшись на подводную мель. Судно это возвращалось изъ Перу, и имѣло грузъ, состоящій изъ гуано, хлопчатой бумаги и кожи; изъ 21 чел. экипажа спаслось всего 8 чел.

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 14 Февраля.

Кабинетъ почти совершенно распушенъ. Военный министръ, г-нъ Дюпонъ, внезапно заболѣлъ. Говорятъ, что на него мѣсто будетъ назначенъ генералъ Вильмаръ, который теперь находится посланникомъ въ Гагѣ. Г. Вандевейеръ настоятельно проситъ увольненія отъ должности, которая будетъ временно поручена Г. Гуарту, статсъ-министру и губернатору Намюра. Говорятъ, что разсмотрѣніе вопроса о народномъ просвѣщеніи, будетъ отсрочено. Извѣстіе, что посланникъ при Берлинскомъ дворѣ Г. Нотомбъ, отозванъ, подтверждается.

ИТАЛІЯ.

Римъ, 14 Февраля.

Съ негодованіемъ прочли мы здѣсь помѣщенное въ журналѣ *Univers* описаніе преслѣдованій мнимой игуменьи Минскаго Базиліанскаго монастыря, Мечиславской, написанное будто бы съ ея показаній *). Обнародованіе посредствомъ печати этого ложнаго акта доказываетъ только безсиліе злобы, которая, по недостатку достовѣрныхъ фактовъ, прибѣгаетъ къ ничтожной клеветѣ. Его Святейшество Папа, повелѣлъ произвести строгое изслѣдованіе для обнаруженія виновнаго. Кардиналъ Ламбрускини, въ официальной нотѣ къ Россійскому посланнику въ Римѣ, Тайному Совѣтнику Бутеневу, протестовалъ противъ означеннаго акта, который, по словамъ его, можетъ быть дѣломъ только какого либо злоумышленнаго скопища, въ намѣреніи возмутить доброе согласіе между Императорско-Россійскимъ и Римскимъ дворами. Протестъ сей сообщенъ всѣмъ Папскимъ нунціямъ при европейскихъ дворамъ. Папа приказалъ немедленно до-

немъ оппозиціи, какіе же министры проектъ дознаможе въ Избѣ Вышней. Зрешта, какіебѣдѣ могутъ бытѣ прешекды, кѣре Изба Вышняя замысла ставіть тѣмъ шродкомъ, *Times* мнѣмѣ, же муся упасѣ прѣдъ стаѣя волѣ Избы Нѣшней, кѣрѣ уажа jako правдѣиwy ареопагъ, гдѣе сѣ розстрѣгаѣя wielkie kwestye polityczne kraju. Wszystkie prawie dzienniki podzielają to zdanie; atoli sama ta pewność jest powodem, że przedłużające się w Izbie Niższej rozprawy, zaczynają już nudzić publiczność. *Morning-Chronicle* nazywa je baśnią z *Tysiąca i jednej nocy*, w kѣrѣj stronnictwo systemu protekcyjnego przez niezmirowane conocene opowiadanie nowych bredni, pragnie przedłużyć zagrożoną swą istność.

— Онегдажъ odbyły się w Westminster wybory członka Parlamentu. Wigowski kandydat, Jeneral Ewans, obrany został większością 654 głosów.

— Zawiązało się tu towarzystwo, kѣrego celem jest zawiązać i utrzymywać dobre porozumienie pomiędzy różnemi na ziemi narodami. Członkami tego towarzystwa są osoby z różnych narodów. Godłem jego jest: „Wszyscy ludzie są braćmi“.

— Dnia 17 b. m. Liverpool był znowu widownią straszного пожара. Ogień wybuchnął rano w składzie surowej bawełny, należącym do P. Heath i położonym wśród licznych magazynów, napełnionych zbożem, bawełną i innemi palnemi przedmiotami. Szkodę obliczają na 150,000 funt. szterlingów.

Dla dopełnienia nieszczęścia, wielkie bankructwo ogłoszone zostało w Liverpoolu, to jest domu handlowego Stockdale, jednego z pierwszych fabrykantów mydła w Anglii. Długi jego, jak zapewniają, wynoszą 200,000 f. szt. Zdaje się, że to pociągnie za sobą upadek kilku innych domów handlowych.

— Dnia 7-go zatonał Liverpoolski okręt handlowy *Bin-coolen* przed samym portem pod Hayheld, wpadłszy w nocę na zsep piaskowy Taylors. Wracał on z dalekiej podróży z Peru, wioząc guano, bawełnę i skóry. Z 21 ludzi tylko 8 uratowano.

БЕЛГІА.

Bruxella, 14 lutego.

Gabinet jest prawie zupełnie rozwiązany. Minister wojny Jeneral Dupont nagle zachorował. Mówią, że jego następcą będzie Jeneral Willmar, postępujący obecnie w Hadze. P. Vandeweyer prosi usilnie o uwolnienie, jego wydział ma być tymczasowie poruczony P. d Huart Gubernatorowi Namiura i Ministrowi Stanu. Kwestya w przedmiocie wychowania narodowego ma być odroczone. Potwierdza się, że Poseł przy dworze Berlińskim, P. Notomb odwołany został.

ВЛОСНУ.

Rzym, 14 lutego.

Z prawdziwem oburzeniem czytano tu, zamieszczone w dzienniku francuskim *Univers*, protokół, sporządzony z tylolicznie wzmiątkowanego opisu prześladowań mniemaniej Przełożonej zakonu Bazylianek w Mińsku, M. Mieczysławskiej *). Ogłoszenie drukiem tego kłamliwego aktu, jest nowym dowodem tej słabej broni, jaką potwarca złośliwość, w braku autentycznych faktów, na nieprzyjaciela wymierza. Ojciec św. w sprawiedliwym uniesieniu, zalecił surowe śledztwo dla wykrycia i ukarania sprawcy. Kardynał Lambruschini, w urzędowej nocie, wydanej do Posła Cesarско-Rossyjskiego, Tajnego Radzey Buteniewa, protestował wyraźnie przeciw temu aktowi, który, wedle słów jego, może być tylko dziełem złośliwej rzeszy, pragnącej zakłócić dobre porozumienie, pomiędzy stolicą Papieżką a Dworem Cesarско-Rossyjskim istniejące. Podobna protestacya wydana została do wszystkich Nuncyzów Apostolskich, przy dworach europejskich rezydujących. Ojciec św. polecił wyraźnie, aby N. Ce-

*) Podobnaго содержания статьи помѣщены, въ *Journal des Débats, la Presse, le Commerce, Gazette de France*, и въ *Ami de la Religion*.

*) Podobnej treści artykuły czytamy w *Journal des Débats, la Presse, le Commerce, Gazette de France* i w piśmie religijnem *L'ami de la Religion*.

вести о томъ до свѣдѣнія Его Величества Государя Императора Всероссийскаго, съ изъясненіемъ собо-
лѣзнованія Его Святѣйшества, по случаю распушен-
ной клеветы.

Неаполь, 17 Февраля.

Здѣсь носятъ слухи, что бракосочетаніе Коро-
левы Изабеллы съ графомъ Трапани, уже окончатель-
но рѣшено, и что всѣ препятствія къ этому браку
устранены.

— Въ началѣ слѣдующаго мѣсяца, Король отпра-
вится въ Сицилію, откуда возвратится съ Ея Вели-
чествомъ Государынею Императрицею Всероссийскою.
Здоровье Ея Величества постоянно поправляется. Въ
Неаполь прибудутъ Августѣйшія особы къ 5 числу
будущаго мѣсяца.

— Въ минувшее Воскресенье, въ Казертѣ проис-
ходили блистательные турниры, въ коихъ участво-
валъ и Король. Празднество сіе будетъ возобновле-
но въ слѣдующій Четвертокъ.

— Третьяго дня вечеромъ, изъ стараго кратера
Везувія, со стороны Неаполя, полился широкій по-
токъ лавы съ довольно значительною силою, при
чемъ появился сильный огонь съ изверженіемъ ка-
мней; явленіе это происходитъ при чистомъ и благо-
пріятномъ воздухѣ, ни одно облако не закрываетъ
чистой лазури неба, а первая четверть луны озаря-
етъ эту пѣлнтельную картину.

Испанія.

Мадридъ, 14 Февраля.

Составъ новаго кабинета встрѣчаетъ общее одо-
бреніе; даже журналы прогрессистовъ объявляютъ,
что всякое другое министерство можетъ быть лучше
распущенного. Напротивъ, недовѣданіе по поводу
наименованія герцога Валенсіи главнокомандующимъ
арміею, все болѣе и болѣе возрастаетъ, и угрожаетъ
сильнымъ потрясеніемъ.

— Сегодня, въ засѣданіи сената, генераль
Серрано предложилъ слѣдующіе вопросы: 1) при-
нимаетъ ли на себя новое министерство отвѣт-
ственность за декретъ, назначающій Нарваэза глав-
нокомандующимъ арміи; 2) какая власть и преиму-
щества присвоены этому званію. По поводу отсут-
ствія министровъ, президентъ просилъ Г. Серрано,
чтобы онъ письменно представилъ свои вопросы.
Генераль Нарваэзъ хотѣлъ произнести рѣчь, но пре-
зидентъ не допустилъ, потому что не было ни какихъ
препятствій. Вскорѣ послѣ того, засѣданіе было закры-
то, и сенатъ имѣлъ тайное совѣщаніе.

— Сегодня, въ Корлевскомъ дворцѣ, будетъ бли-
стательный балъ, къ которому пригласили 600 особъ.

— Генераль Нарваэзъ отпустилъ своихъ адъютан-
товъ; домъ его окруженъ не военнымъ карауломъ, а
полицейскою стражею.

— Слухи, будто французскій и неаполитанскій по-
сланники потребовали своихъ паспортовъ, также буд-
то Инфантъ Донъ Генрикъ уѣхалъ въ Англію, не за-
служиваютъ даже опроверженія.

Турція.

Константинополь, 4 Февраля.

Верховный Сераскирь Хозревъ-Паша, получилъ
рапортъ отъ Селима-Паши, комиссара Порты въ Си-
ріи, въ которомъ онъ доноситъ, что въ ливанскихъ
горахъ господствуетъ совершенное спокойствіе, и
что у всѣхъ горцевъ отобрано оружіе. Дѣло идетъ
только о разграниченіи владѣній между двумя Кайма-
канами, потому что нѣкоторые селенія не знаютъ кому
они будутъ принадлежать. Всего отобрано 35,000
штукъ оружія. Съ Друзами и Христианами поступи-
лено въ этомъ отношеніи одинаково, безъ малѣйшаго
пристрастія.

— Изъ Сиріи получены извѣстія по 7 с. м. Въ
Ливанѣ продолжается спокойствіе; всѣ жители, кро-
мѣ Неплузцевъ, уже обезоружены. Сераскирь На-
микъ-Паша и Шекибъ Эффенди, намѣрены въ ско-
ромъ времени ѣхать обратно въ Константинополь.
Послѣдній изъ нихъ роздалъ награжденія Марони-
тамъ и возвратилъ къ должности прежняго Каймака-
на Друзовъ, Эмира Ахмета Реслана. Въ числѣ раз-
ныхъ измѣненій въ порядкѣ управленія и судопро-
изводства въ Ливанѣ, введено Портою и то, что Маро-
ниты могутъ быть свидѣтелями по дѣламъ Друзовъ.

саржа Россійскаго натychmiast o tѣmъ уведомлено, и вы-
ражено N. CESARZOWI spѣt-ubolewanie Jego Świątobliwo-
ści z powodu zaszłego nadużycia.

Неаполь, 17 лутега.

Бiega тутай dosьce pewna pogłoska, że małżeństwo
Królowej hiszpańskiej z Hrabią Trapani jest rzeczą po-
stanowioną, i że wszelkie trudności w tymъ wzglѣdzie usu-
nięto.

— W poczatku przyszłego miesiąca, J. K. Moścъ uda się
do Sycylii, z kąd powróci z N. CESARZOWĄ Rossyjską, od-
zyskującą zdrowie. Dostojne osoby przybѣdą do Neapolu
5-go przyszłego miesiąca.

— W zeszłą Niedzielę, w willi Caserta, odbyły się
światne turnieje, w których brał udział sam Monarcha.
Turnieje te będą powtѣrzone w przyszły Czwartek.

— Onegdaj wieczoremъ, z brzegu starego krateru We-
zuwiusza, od strony Neapolu, wypłynął szeroki potokъ lawy
z dosьce znaczną siłą, przy gwałtownymъ wybuchu ognia i
kamieni. Przytѣm powietrze jest czyste i łagodne, żadna
chmurka nie zasѣpia jasnego błękitu nieba, a piѣrwsza
kwadra xięzycа oświeca pogodnymъ blaskiemъ tę prawdziwie
czarowną scenę.

Hiszpania.

Мадридъ, 14 лутега.

Składъ nowego gabinetu znajduje powszechnę po-
chwalebę, nawet dzienniki progresistowskie są za nimъ, doda-
jącъ wszakъ, że każde ministerstwo byloby lepsze odъ roz-
wiązanego. Przeciwnie niechѣć z powodu mianowania
Xięcia Walencyi Naczelnymъ Wodzemъ armii, nie zna gra-
nic, i grozi gwałtownęmъ wstrząśnieniemъ.

— Na dzisiejszѣmъ posiedzeniu Senatu, Jenerałъ Ser-
rano uczyniłъ nastѣpujące interpellacye: 1) Czy nowe
ministerstwo przyjmuje odpowiedzialnośćъ dekretu, mia-
nującego Narvaeza naczelnymъ wodzemъ armii; 2) jaką
władzę i jakie przywileje udzielono tѣj nowѣj godności.
Ponieważ Ministrowie nie byli obecni, затѣmъ Prezesъ pro-
siłъ P. Serrano, aby piśmiennie przedstawiłъ swe zapytania.
Jenerałъ Narvaezъ chciałъ zabracъ głosъ, lecz Prezesъ nie do-
zwoliłъ mu mówić, z powodu, iż wcale rozpraw nie było.
Wkrѣtce potemъ posiedzenie zamknięto, i Senatъ odbyłъ ta-
jemną naradę.

— Tѣj nocy będzie w pałacu Królowskimъ świetny balъ,
na który zaproszono 600 osób.

— Jenerałъ Narvaezъ oddaliłъ swoichъ adjutantówъ; domъ
jego nie jestъ otoczony wojskową lecz tylko pliejną strażą.

— Pogłoski, jakoby Posłowie francuzki i Neapolitański
mieli żądać pasportówъ, tudzież, że Infantъ Donъ Henrykъ
schroniłъ się do Anglii, nie zasługują nawet na zbijanie.

Turcja.

Константинополь, 4 лутега.

Wielki Seraskier, Chozrew-Basza, otrzymałъ raportъ
odъ Selima-Baszy, komissarza Порты w Syrii, że w Liba-
nachъ panuje najzupełniejsza spokojność, i że wszyscy Gó-
rale jużъ rozbrojeni zostali; idzie tylko o rozgranicezenie
między dwoma Kaimakanami, bo niektóre wioski nie wiedzą,
do kogo należęcъ mają. Ogółemъ oddano 35,000 sztukъ bro-
ni. Druzowie i Chryścianie zostali jednakowo rozbro-
jeni; nie zaszła w tѣmъ żadna stronność.

— Ostatnie wiadomości z Syrii dochodzą, do 7 b. m. Na
Libanie panowała spokojność, a Górale, wyjąwszy Naplu-
zyckówъ, zupełnie rozbrojeni zostali. Seraskierъ Na-
mikъ-Basza i Szekibъ-Efendi wkrѣtce powrócą do Stambułu.
Szekibъ zajęty byłъ rozdziałemъ wynagrodzenia, przystanego
dla Maronitówъ, oraz przywróceniemъ złożonego poprzednio
z urzędu Kaimakana Druzówъ, Emira Ahmedъ Reslanъ.
Pomiędzy zmianami zaprowadzonymi w administracyi i są-
downictwie Libanu przez Portę, mieści się i to, że otdądъ
Maronici, w processachъ, jako świadkowie przeciwъ Druzomъ
przypuszczeni będą.

— Одинъ изъ комиссаровъ Порты въ Сиріи, Селимъ-Паша, возвратился уже въ здѣшнюю столицу; онъ представилъ Портѣ рапортъ о злоупотребленіяхъ турецкихъ войскъ въ Ливанѣ.

— Султанъ издалъ постановленіе, чтобы отнынѣ всякое прошеніе, поступившее въ присутственное мѣсто, удовлетворено было въ продолженіе двухъ дней, за исключеніемъ только дѣлъ меньшей важности, или требующихъ соображенія и разсмотрѣнія протоколовъ и т. п. Чиновникъ, обвиненный въ замедленіи дѣла, подвергнутъ будетъ строгой ответственности.

— По единогласнымъ донесеніямъ, въ Енишерской области, а равно въ смежныхъ съ нею областяхъ Сивригисарской, Эски Шехирской и Сеиды-Газской, въ малой Азій случилось рѣдкое и удивительное явленіе. Въ то время, когда былъ ощущителемъ недостатка въ продовольствіи, тамъ выпала манна съ неба. Падавшая въ столицѣ газета: *le Courrier de Constantinople*, отъ 23-го с. м. заключаетъ по этому случаю слѣдующую статью: „Въ письмахъ изъ Енишеръ сообщаютъ, что тамъ, въ продолженіе нѣсколькихъ дней, по временамъ, падала съ неба манна и доставляла жителямъ пищу. Она падаетъ, какъ сказано въ вышеупомянутыхъ письмахъ, кусками величиною въ обыкновенный орехъ и въ значительномъ количествѣ. Манна продается тамъ по 12 пиастровъ за кило, а за нѣсколько предъ симъ мѣсяцевъ почти по такой же цѣнѣ продавали тамъ зерновой хлѣбъ. Жители растираютъ ее и пекутъ хлѣбъ, который имѣетъ весьма хорошій вкусъ, не уступающій обыкновенному нашему хлѣбу.“ Въ *Journal de Constantinople* напечатано слѣдующее, отъ 26-го Января: „То же самое явленіе, которое весною 1841 года было замѣчено въ Вавѣ, случилось нынѣ въ Енишерской области, при такихъ же обстоятельствахъ. Изъ разныхъ писемъ, полученныхъ отъ лицъ, живущихъ въ тамошнихъ окрестностяхъ, и заслуживающихъ вѣроятія, видно, что при чувствительномъ недостаткѣ продовольствія, выпало съ неба необыкновенное количество сѣрова-то-блестящаго состава величиною въ большую градину, который имѣетъ нѣкоторое сходство съ манною и довольно пріятный вкусъ. Составъ этотъ выпалъ въ такомъ огромномъ количествѣ, что покрылъ землю на 3 или 4 дюйма толщиною, и доставилъ продовольствію для жителей на нѣсколько дней. Полученная изъ него мука, чрезвычайно бѣлая, даетъ однако не вкусный, хотя и хорошій на видъ хлѣбъ. Остаются желать, чтобы, для устраненія всякаго сомнѣнія, енишерскія власти прислали знатокамъ дѣла нѣсколько образцовъ этой манны.“

— Проектъ постройки желѣзныхъ дорогъ въ Турціи, нашелъ многихъ противниковъ въ государственномъ совѣтѣ. И потому тамъ намѣрены завѣсть прежде устройствомъ обыкновенныхъ трактовъ, а между тѣмъ выписать способныхъ инженеровъ изъ Австріи, чтобы они дали свѣдѣнія о желѣзныхъ дорогахъ въ Турціи. Если устройство трактовъ пойдетъ съ такимъ же успѣхомъ какъ и разведеніе лѣсовъ, то мы никогда не будемъ имѣть хорошихъ дорогъ. Уже три года какъ у насъ находится трое австрійскихъ лѣсоводцевъ, а между тѣмъ ни одного кустика до сихъ поръ не выросло. Турки все еще совѣщаются по предмету предложенныхъ смѣтъ на разведеніе лѣсовъ.

Тунисъ.

4 Февраля.

Здѣсь произошло событіе, которое будетъ памятно въ исторіи человечества. Бей объявилъ указъ, освобождающій всѣхъ невольниковъ въ его государствѣ, и постановилъ, что никто изъ прибывающихъ въ Тунисъ, не можетъ быть принуждаемъ къ службѣ. Поступокъ сей ставитъ Ахмедъ-Бей наравнѣ съ знаменитыми владѣтелями.

— Jeden z Komissarzy Porty w Syrii, Selim-Basza, powrócił już do tutejszej stolicy; złożył on Porcie raport o bezprawiaхъ wojska tureckiego w Libanie.

— Sułtan wydał rozporządzenie, aby odtąd każda prośba do władz podana, w przeciągu dwóch dni była konieczna załatwioną, wyjąwszy jeżeli interes jest mniej ważny lub wymaga narady i przeglądania protokołów i t. p. Urzędnik, któryby się dopuścił zwłoki w jakim interesie, do surowej odpowiedzialności pociągnięty zostanie.

— Podług zgadzających się doniesień, wydarzyło się w obwodzie Jeniszer równie jak i w przyległych obwodach Sywryhissar, Eski Szechir i Seidy Gazy, w Azji Mniejszej, bardzo rzadkie i nader dziwne zjawisko. W chwili, kiedy panował wielki niedostatek żywności, spadła tamże manna z nieba. Wyehodzący w stolicy dzienniki: *le Courrier de Constantinople* z d. 24 b. m., zawiera w tej mierze następujący artykuł: „W listach z Jeniszer donoszą, że tam przez kilka dni od czasu do czasu padała manna z nieba i służyła mieszkańcom za pożywienie. Pada ona, tak się wyrażano w pomienionych listach, sztukami wielkości laskowych orzecha i w znacznej ilości. Przedają ją w kraju po 12 piastrow za kilo, a przed kilku miesiącami płacono niemal takąż samą cenę za zboże. Mieszkańcy rozcierają ją na makę i pieką z niej chleb, który naszemu zwyczajnemu chlebowi w niczem nie ustępuje.“ *Journal de Constantinople*, z d. 26 b. m., zawiera następujący artykuł: „Toż samo zjawisko, które pod wiosnę r. 1841 w Wan sprostowano, powtórzyło się właśnie teraz w obwodzie Jeniszer, z takimiż samymi i również nadzwyczajnymi okolicznościami. Z różnych listów, pisanych przez osoby, które w tej okolicy mieszkają i godne są wszelkiej wiary, okazuje się, że po dotkliwym niedostatku żywności, spadła z nieba nadzwyczajna ilość siwawo połyskującej substancji wielkości dużego gradu, która ma niejaki podobieństwo z manną, i dość przyjemny smak. Substancja ta spadła w takiej mnogości, że zasypała ziemię na 3 lub 4 cale wysoko, i wystarczyła przez kilka dni na pożywienie mieszkańców. Otrzymana z niej mąka jest nadzwyczaj biała, daje wszelako niesmaczny choć bardzo piękny chleb. Życzyćby należało dla uchylenia wszelkiej wątpliwości, aby miejscowe władze w Jeniszer przysłały znawcom rzeczy kilka sztuk tej manny, dla rozpoznania.“

— Projekt budowy kolei żelaznych w Turcyi znalazł wielu przeciwników w Radzie Stanu. Dla tego chcą się zająć pierwój budową zwyczajnych gościńców, a tymczasem sprowadzić zdatnych inżynierów z Austrii, aby dali zdanie swoje o kolejach żelaznych w Turcyi. Jeżeli z budową gościńców tak pójdzie jak z zakładaniem lasów, to wiecznie żądanych gościńców mieć nie będziemy. Już od 31 lat znajduje się tu trzech austriackich urzędników lesnych, a przecie jeszcze ani jeden krzaczek z ziemi nie wyrósł. Turcy naradzają się jeszcze ciągle nad przełożeniem kosztorysami na założenie lasów.

TUNIS.

Dnia, 4 lutego.

Zaszedł tu wypadek, który będzie pamiętny w dziejach ludzkości. Bей wydał edykt oswobodzający wszystkich niewolników w swém państwie, oraz ogłosił, iż każdy niewolnik, który stąpi na ziemię Tunetańską, jest wolny, i w żaden sposób nie może być skłoniony do służebnictwa. Czyn ten stawia Ahmed Beja na równi z najznakomitszymi władzami.